

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
Archeologisch themapark 'Archeon'
gemeente Alphen a/d Rijn

28 mei 1990

282-30

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport Archeologisch themapark 'Archeon', gemeente Alphen a/d Rijn / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-160-1

SISO 614.62 UDC 504.064.2:[712.25:902] (492*2400)

Trefw. milieu-effectrapportage ; Alphen aan den Rijn / Archeon (archeologisch themapark) ; Alphen aan den Rijn.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Alphen
aan den Rijn
Postbus 13
2400 AA ALPHEN AAN DEN RIJN

uw kenmerk
Nr. 030940;afd.AZ/SO

uw brief
2 april 1990

ons kenmerk
U584-90/CI/mh/282-31

onderwerp
Advies voor richtlijnen MER
Archeologisch themapark Archeon

utrecht,
28 mei 1990

Geacht College,

Met bovengenoemde brief verzocht u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) inzake de aanpassing van het bestemmingsplan Kerk en Zanen via een art. 19 procedure, voor de aanleg van een archeologisch themapark.

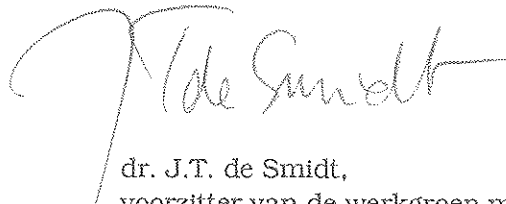
Overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) bied ik u hierbij het advies aan van de Commissie voor de m.e.r. Voor de inhoud van het advies verwijs ik u naar de samenvatting, waarin in overeenstemming met de onderwerpen die volgens de Wabm tenminste in een MER moeten worden behandeld, de belangrijkste punten uit het advies bijeengebracht zijn.

Daarnaast vraag ik uw aandacht voor het volgende:

1. Voor het opstellen van haar advies voor richtlijnen heeft de Commissie dankbaar gebruik gemaakt van de uitgebreide informatie in de startnotitie. Zij is van mening dat het aspect waterbeheersing en -huishouding verder moet worden uitgewerkt. Dit is van belang om een van de doelen die de initiatiefnemer zich heeft gesteld, namelijk natuurontwikkeling in een schoon milieu, voldoende kansrijk te maken. In het MER moet daarom worden aangegeven op welke wijze de waterhuishouding binnen het park zal worden gereguleerd. Daarbij gaat het zowel om de kwantitatieve als om de kwalitatieve aspecten van de waterhuishouding. Met name de peilbeheersing is van belang. Die heeft effect op de hoeveelheid in te laten verontreinigd boezemwater, op de mogelijkheid tot reconstructie en beheer van historische veenlandschappen en op de mogelijkheid voor toepassing van kalkrijk substraat zonder daardoor de venige ondergrond te doen mineraliseren en daarmee het oppervlaktewater te eutrofiëren.

2. In haar advies voor richtlijnen heeft de Commissie nogal de nadruk gelegd op het aspect verkeer. Hoewel de wijze waarop de verschillende vervoersstromen zullen worden afgehandeld en de wijze waarop het openbaar vervoer zal worden gestimuleerd ten opzichte van het vervoer per eigen auto slechts ten dele relevant is voor de besluitvorming, een artikel 19 (Wet ruimtelijke ordening) procedure ten behoeve van de herziening van het vigerende bestemmingsplan, heeft de Commissie ook gevraagd naar de effecten van het initiatief op het gebied dat buiten het bestemmingsplan is gelegen. Dit onder meer in verband met de algemene beleidslijnen, neergelegd in onder andere het Nationaal Milieubeleidsplan, het tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer en de vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening. De Commissie is zich ervan bewust dat de initiatiefnemer hiervoor voor een groot deel afhankelijk is van andere overheidsinstanties. Toch gaat zij ervan uit, gezien de milieu-implicaties, dat de initiatiefnemer bovengenoemde aspecten in het MER zal behandelen. De Commissie verwacht dat het bevoegde gezag de initiatiefnemer in deze zal ondersteunen door het leveren van de benodigde informatie.
3. De Commissie acht het van belang dat duidelijkheid wordt verschaft over de bereidheid van de provincie Zuid-Holland om mee te werken aan de herziening van het bestemmingsplan, gezien de functie die de gemeente Alphen aan den Rijn is toegewezen in het streekplan Zuid-Holland oost.

De Commissie heeft getracht om met dit advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal ook gaarne vernemen op welke wijze u gebruik wilt maken van haar aanbevelingen.

dr. J.T. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Archeologisch themapark Archeon,
gemeente Alphen aan den Rijn

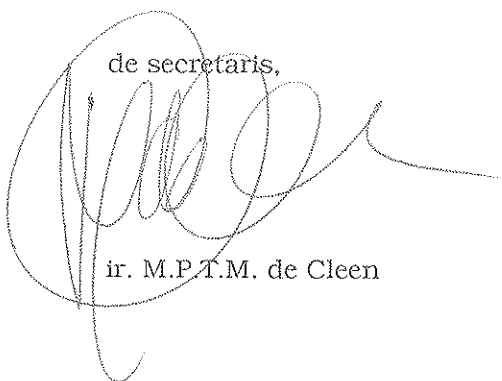
ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
ARCHEOLOGISCH THEMAPARK 'ARCHEON'
GEMEENTE ALPHEN AAN DEN RIJN

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming over de voorgenomen realisering van een archeologisch themapark in de gemeente Alphen aan den Rijn;

uitgebracht aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn, door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

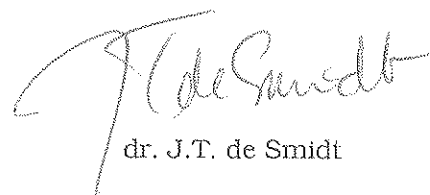
de werkgroep m.e.r. Archeologisch themapark 'Archeon'

de secretaris,

ir. M.P.T.M. de Cleen

de voorzitter,

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 28 mei 1990

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	2
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	5
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	6
5.1 De voorgenomen activiteit	6
5.2 Referentiesituatie	9
5.3 Alternatieven en varianten	9
5.4 Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijk- heden ter bescherming van het milieu worden toegepast	11
5.6 Nadere milieubescherpende maatregelen	12
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	13
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU	14
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	16
8.1 Algemeen	16
8.2 Geomorfologie en bodem	16
8.3 (Geo)hydrologie	17
8.4 Natuur-ruimtelijke en cultuur-ruimtelijke aspecten	17
8.4.1 Algemeen	17
8.4.2 Vegetaties en levensgemeenschappen	17
8.4.3 Fauna	17
8.4.4 Landschappelijke en stedenbouwkundige waarden	17
8.4.5 Cultuurhistorische waarden	18
8.5 Geluidaspecten	18
8.6 Overige aspecten	18
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	19
10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF	19
11. SAMENVATTING VAN HET MER	20

BIJLAGEN

1. Brief van de gemeente Alphen aan den Rijn (kenm. nr. 030940; afd. AZ/SO) van 2 april 1990 aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Tekst van de openbare bekendmaking van de start van de m.e.r-procedure.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. INLEIDING

Bij brief van 2 april 1990 (bijlage 1) heeft het College van Burgemeester en Wethouders van Alphen aan den Rijn de Commissie voor de milieu-effectrapportage verzocht advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) in verband met de voorgenomen realisering van een archeologisch themapark, genaamd Archeon, in de polder Kerk en Zanen.

Aanleiding tot dit verzoek was de indiening van een startnotitie (beschrijving van het voornemen) door de Stichting Archeon te Alphen aan den Rijn. Op grond van het Besluit milieu-effectrapportage zal in het onderhavige geval een milieu-effectrapport moeten worden gemaakt ten behoeve van een artikel 19 procedure (Wet ruimtelijke ordening), voor de aanpassing van de Structuurschets Kerk en Zanen.

Met de openbare bekendmaking op 4 april 1990 (zie bijlage 2) is de procedure voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) formeel van start gegaan.

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Het doel van dit advies is de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit af te bakenen en aanwijzingen voor de inhoud van het MER te geven. Het advies zal dienen ter onderbouwing van de besluitvorming inzake de ontheffing van het vigerende bestemmingsplan via een artikel 19 procedure en kan tevens dienen ter ondersteuning van het besluit inzake de ontgrondingsvergunning.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen, voorzover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit. In bijlage 4 wordt een overzicht gegeven van deze reacties.

In de volgende hoofdstukken worden de belangrijkste vragen en aandachtspunten genoemd waarop het MER volgens de Commissie antwoord zal moeten geven dan wel zal moeten ingaan. Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van de belangrijkste onderdelen van het advies. Het advies is samengesteld in de volgorde van onderwerpen die een MER ten minste moet bevatten ingevolge artikel 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

2. **SAMENVATTING VAN HET ADVIES**

De initiatiefnemer (de Stichting Archeon) heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn medewerking gevraagd bij de realisering van een archeologisch themapark in de polder Kerk en Zanen. De gemeente zal hiertoe het bestemmingsplan moeten herzien.

Het milieu-effectrapport (MER) zal dienen ter onderbouwing van de besluitvorming inzake de ontheffing van het vigerende bestemmingsplan via een artikel 19 procedure.

Het doel van het onderhavige advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage is de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit en de mogelijke alternatieven af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven. De belangrijkste onderdelen van het advies zijn hierna samengevat.

Vorm en presentatie van het MER (hoofdstuk 3)

De milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven zullen overzichtelijk moeten worden gepresenteerd. Achtergrondgegevens kunnen in bijlagen worden opgenomen. Indien bij de opstelling van het MER wordt afgeweken van de richtlijnen, dient dit duidelijk en gemotiveerd te worden aangegeven.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 4)

- Aangegeven moet worden wat het doel is van de activiteit, mede tegen de achtergrond van het maatschappelijk belang en de maatschappelijke behoefte.
- Hierbij zal onder andere aandacht moeten worden besteed aan de behoefte- en waardering, de geografische herkomst van bezoekers, de ontwikkelingen van de recreatie in het algemeen.
- Daarnaast moet worden aangegeven op welke wijze het park in de aan te leggen woonwijk zal worden geïntegreerd, zowel voor wat betreft de sociale als de ruimtelijke ordeningsaspecten.

De voorgenomen activiteit en de alternatieven (hoofdstuk 5)

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven moet in ieder geval aandacht worden besteed aan:

- De beoogde locatie, de voorgenomen inrichting; de werken en werkzaamheden in de bouw- en aanlegfase alsook de fasering van die werken, de bijstellingsmogelijkheden die worden opengehouden, gebruik en beheer in de exploitatiefase (paragraaf 5.1).
- De beschrijving van de ontwikkelingen met betrekking tot beheer en gebruik van het gebied, indien de voorgenomen activiteit niet zou plaatsvinden: de referentie of ook wel het nul-alternatief (paragraaf 5.2).
- De motivering van de keuze en de beschrijving van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, die door een wisselende combinatie van onderstaande aspecten tot stand kunnen komen (paragraaf 5.3):

- Locatie-aspecten: de exacte begrenzing van het complex en de ligging en inpassing in het terrein.
 - Inrichtingsaspecten: infrastructurele en cultuurtechnische maatregelen, bebouwing, vormgeving en materiaalkeuze, groenvoorzieningen, mogelijkheden voor versterking van de natuurfunctie.
 - Gebruiks- en beheersaspecten: gebruik en beheer van het groenvoorzieningen, aan te leggen waterpartijen en moeras, wijze van verlichting, systeemkeuze en exploitatie van de verbindingen vanaf het NS-station naar de ingang van het park en naar de kern van Alphen.
- Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast (paragraaf 5.4). Dit betreft een combinatie van de locatie-, inrichtings-, beheers- en gebruiksvarianten waarbij:
- bestaande waarden van natuur en landschap zoveel mogelijk worden ontzien;
 - bodem, oppervlaktewater en grondwater zo min mogelijk worden aangetast;
 - compenserende maatregelen worden getroffen indien schade aan natuur en landschap onvermijdelijk is;
 - optimale ontsluiting van het park per openbaar vervoer wordt gerealiseerd, alsmede opname van deze vervoerswijzen in het 'imago' van het park en gekoppeld aan een veel geringere optimalisatie van de ontsluiting per auto;
 - optimale ontsluiting voor langzaam verkeer wordt nagestreefd;
 - een vervoersplan voor exploitatie, informatie en marketing van vervoerswijzen anders dan per auto wordt opgesteld;
 - visuele hinder ten gevolge van de oprichting van een geluidbarrière zoveel mogelijk wordt tegengegaan;
 - mogelijkheden tot natuurbouw worden zoveel mogelijk uitgebuit.
- Nadere milieubescherpende maatregelen (paragraaf 5.5): bijvoorbeeld op het gebied van afvalverwijdering, geluidoverlast, maatregelen die gebruik van het openbaar vervoer stimuleren.

Te nemen en eerder genomen besluiten (hoofdstuk 6)

Reeds genomen en nog te nemen overheidsbesluiten, die randvoorwaarden stellen of beperkingen opleggen aan het betreffende besluit waarvoor het MER wordt opgesteld, dienen te worden vermeld.

De bestaande toestand van het milieu (hoofdstuk 7)

De bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling van dat milieu moeten worden beschreven op basis van:

- a. abiotische kenmerken zoals geohydrologie, grond- en oppervlaktewaterkwaliteit;
- b. biotische kenmerken; voor zover relevant;
- c. bodemgebruik;
- d. landschap;
- e. cultuurhistorie;
- f. autonome ontwikkelingen.

Beschrijving van de gevolgen voor het milieu (hoofdstuk 8)

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu van de voorgeno-
men activiteit en de alternatieven zijn van belang:

- effecten op de bodem (paragraaf 8.2);
- effecten op de hydrologie (paragraaf 8.3);
- natuur-ruimtelijke en cultuur-ruimtelijke aspecten (paragraaf 8.4): effecten op vegetaties en levensgemeenschappen, fauna, land-
schap en stedenbouwkundige ontwikkelingen, cultuurhistorische waar-
den;
- geluidaspecten (paragraaf 8.5);
- overige aspecten (paragraaf 8.6).

Vergelijking van de beschreven gevolgen voor het milieu van de voor- genomen activiteit en de in beschouwing genomen alternatieven (hoofd- stuk 9)

De gevolgen die de voorgeno-
men activiteit en de verschillende alter-
natieven voor het milieu kunnen hebben, moeten met elkaar en met de
autonome ontwikkeling van het milieu worden vergeleken. Hierbij moet
in ieder geval aandacht worden besteed aan de mate waarin elke fase
eventueel als eindfase kan dienen.

Een overzicht van leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf (hoofdstuk 10)

Aangegeven moet worden in hoeverre onzekerheden en onnauwkeurigheden
in voorspellingsmethoden, gebruikte gegevens en te verwachten milieu-
gevolgen zijn blijven bestaan. Eveneens dient de betekenis van de
leemten voor de besluitvorming te worden vermeld.

Het MER zal tevens een aanduiding van het (door het bevoegd gezag op
te stellen) evaluatieprogramma kunnen bevatten.

Samenvatting van het MER (hoofdstuk 11)

De hoofdpunten van het MER zullen in een samenvatting moeten worden
gepresenteerd.

3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

In verband hiermee beveelt de Commissie het volgende aan:

- Het is wenselijk het MER beknopt van opzet te houden en de inhoud te beperken tot die informatie, die relevant is voor het te nemen besluit.
- Het rapport dient te worden voorzien van een samenvatting die goed op de inhoud is afgestemd. Het is aan te raden om belangrijke leemten in kennis in deze samenvatting aan te geven.
- De milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten overzichtelijk worden weergegeven. Daarbij dienen te sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke taal anderzijds te worden vermeden.
- In het MER dient te worden ingegaan op de vragen over het project, zoals die uit de inspraak naar voren zijn gekomen.
- Indien wordt afgeweken van de richtlijnen dient daarvoor een duidelijke motivering te worden gegeven.
- Het verdient aanbeveling om achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in het MER zelf te vermelden, maar in bijlagen op te nemen. Achtergrondgegevens die noch in het MER, noch in bijlagen zijn opgenomen, dienen wel beschikbaar te zijn voor geïnteresseerden. In het MER en in eventuele bijlagen dient daar dan naar te worden verwezen.
- Een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bevorderen de leesbaarheid van het MER.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 4 Ij, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd"*.

Uit de startnotitie komt goed naar voren welke doelen met de voorgenomen activiteit worden beoogd. Tevens is de activiteit gezien tegen de achtergrond van het maatschappelijk belang en de maatschappelijke behoefte. In het MER zal echter verduidelijkt moeten worden van welke behoefte-raming en geografische herkomst van potentiële bezoekers wordt uitgegaan en op welke wijze de verschillende doelgroepen zullen worden benaderd. Ter onderbouwing moeten de schattingen van de in de startnotitie genoemde studie naar de haalbaarheid, door het Nederlands Research Instituut voor Toerisme (NRIT), in de uitleg worden betrokken. Tevens moet inzicht worden gegeven in de wijze van raming van de globale verdeling tussen de verschillende wijzen van vervoer,

op basis van reële reistijdverhoudingen tussen de verschillende vervoerswijzen en afhankelijk van het stadium waarin de infrastructuurverbeteringen voor het wegennet en de spoorlijn zich bevinden¹].

Het MER zal ook aandacht moeten besteden aan de verwachtingen op lange termijn ten aanzien van de ontwikkelingen van het betreffende type van recreatie in het algemeen. Het is gewenst om daarbij de criteria te beschrijven die de locatiekeuze hebben bepaald, rekening houdend met de spreiding van grootschalige recreatieparken op zowel het landelijke als het regionale niveau.

Tijdens de toelichting op de startnotitie is aan de Commissie te kennen gegeven dat het in de bedoeling ligt om het park tegelijkertijd met de nieuwe woonwijk aan te leggen. Het park zal dan in de woonwijk worden geïntegreerd. In het MER zal de initiatiefnemer moeten aangeven op welke wijze deze integratie zal plaatsvinden. Hierbij moet worden ingegaan op zowel sociale aspecten, op welke wijze worden de omwonenden bij het park betrokken, als op ruimtelijke ordeningsaspecten. Op welke wijze vindt (visuele) inpassing van het park in de wijk plaats, hoe worden de vervoersstromen op elkaar afgestemd, op welke wijze wordt voorkomen dat de woonwijk als parkeergelegenheid wordt benut, in hoeverre blijft uitbreiding van het park mogelijk²?

Verder zal in het MER aandacht moeten worden besteed aan de fasering van de aanleg van het themapark. In hoeverre zal het park rendabel zijn bij een gedeeltelijke realisering?

5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen*".

5.1 De voorgenomen activiteit

De beschrijving van de voorgenomen activiteit dient betrekking te hebben op elk van de onderdelen van het plan, op de relaties tussen die onderdelen en op het park als geheel.

De volgende punten zullen in ieder geval aan de orde moeten komen:

- de beoogde locatie: de ligging ten opzichte van wegen, waterwegen, bos, woonwijken, volkstuinjes, agrarische bedrijven, natuurgebieden, recreatiegebieden;

¹ Zie ook inspraakreacties 1 en 2, bijlage 4.

² Zie ook inspraakreactie 2, bijlage 4.

- de voorgenomen inrichting:
 - plaats, omvang en situering van de voorzieningen zoals het dienstencentrum, de reconstructies, de electro-treinen, de waterpartijen en rondvaartboten, interne ontsluiting, parkeerfaciliteiten, nutsvoorzieningen, winkels, e.d.;
 - aanleg en ontwikkeling van de verschillende landschapstypen; welke materialen (mergel, turfmoelm, e.d.) zijn nodig en welke hoeveelheden?;
 - ligging en omvang van het oppervlaktewater en de daarvoor te ontgraven gebieden, het in te stellen peil ten opzichte van de omringende polders, boezem, de beoogde waterkwaliteit en de beoogde kwaliteit, de aanleg en het reinigend vermogen van een filterend moeras voor de zuivering van in te laten boezemwater;
 - aanleg van een geluidwal en eventuele groenzone rondom het park;
 - externe ontsluiting inclusief toeleidende wegen, de langzaam vervoerroutes beginnend op het NS-station en vanaf het centrum van Alphen naar de ingang, de rijroutes van de busverbindingen en de inrichting van de overstap bij het station;
- werken en werkzaamheden in de bouw- en aanlegfase, daarbij rekening houdend met:
 - de fasering van deze werkzaamheden; in hoeverre wordt er bij de realisering van de eerste fase reeds een aanzet gegeven voor de volgende fasen, bijvoorbeeld door reeds de totale infrastructuur aan te leggen, de riolering en leidingen aan te brengen, alle benodigde materialen ten behoeve van de verschillende te creëren landschapstypen te verwerken, e.d.?
 - grondverzet, ingrepen in de waterhuishouding, te gebruiken machines en installaties, bouwverkeer, duur en periode van de werkzaamheden en de volgorde waarin zij zullen worden uitgevoerd;
- mogelijkheden tot bijstelling die de initiatiefnemer voor de realisering van de verschillende fasen wil openhouden: omschrijving van de wijze waarop en de procedure volgens welke tot bijstelling kan worden overgegaan. Hierbij is het wenselijk een indicatie te geven over de wijze van afronding en exploitatie, indien na een of meer fasen wordt besloten niet verder te investeren; wat geschiedt bijvoorbeeld in dat geval met de resterende gronden? In hoeverre kan elke fase op zichzelf eventueel als eindfase dienen? Eveneens is het wenselijk een indicatie op te nemen van uitbreidingsscenario's op middellange en lange termijn, voor het geval het park een groter succes blijkt te zijn dan nu wordt ingeschat. Hierbij dient dan ook een relatie te worden gelegd met de nu beschikbare ruimte en de dan benodigde ruimte;
- gebruik en beheer van het themapark en de overige onderdelen/voorzieningen. Naast een algemene omschrijving van de diverse onderdelen moet aandacht worden besteed aan:
 - de wijze waarop de modal split ten gunste van het openbaar vervoer zal worden beïnvloed; aangegeven moet worden hoe de totale

reistijd (van huisdeur tot park) en de totale reiskosten (inclusief parkeren) worden verbeterd voor de reiziger per openbaar vervoer ten opzichte van de bezoeker per auto. Dit moet worden uitgewerkt per herkomststad in de Randstad en per herkomstgebied (overig Nederland, Duitsland, België, Frankrijk en overig buitenland)³];

- de uiteindelijke verkeersstromen en collectieve vervoersstromen (openbaar vervoer en toerwagenvervoer) die, mede gelet op het bovenstaande punt, zullen ontstaan op wekdagen en op zondagen,⁴];
- gemiddelde en piek-bezoekersaantallen⁵], ingeschatte bezoekduur, circulatiefactor(en) in het park en in de verblijfsrecreatieve voorzieningen, piekintensiteit van auto's, bussen en botten;
- omvang en beheer van afvalstromen (zowel vast als vloeibaar afval);
- ontwikkeling en beheer van de verschillende landschapstypen en van het groen: maaiwijze, -frequentie, begrazingsdichtheid (met welke diersoort?), bemesting, gebruik van bestrijdingsmiddelen e.d.;
- methode(n) van beperking van het aantrekken van cultuurvolgers;
- beheer en controle van de waterkwaliteit en -kwantiteit ten behoeve van de instandhouding van schoon oppervlaktewater, van de (natte) venige ondergrond en het creëren van moerasachtige gebieden en hoogveen;
- mate waarin rekening is gehouden met onvoorziene omstandigheden (bijvoorbeeld een veel grotere toeloop dan verwacht, calamiteiten, e.d.).

De bovenstaande punten dienen te worden beschreven indien dit relevant is voor de beoordeling van milieu-effecten in het kader van de aan de orde zijnde besluitvorming. Hoewel de wijze waarop de verschillende vervoersstromen zullen worden afgehandeld en de wijze waarop het openbaar vervoer zal worden gestimuleerd ten opzichte van het vervoer per eigen auto slechts ten dele relevant is voor de besluitvorming, een artikel 19 (Wet ruimtelijke ordening) procedure ten behoeve van de herziening van het bestemmingsplan, heeft de Commissie ook gevraagd naar de effecten van het initiatief op het gebied dat buiten het bestemmingsplan is gelegen. De Commissie is zich ervan bewust dat de initiatiefnemer hiervoor voor een groot deel afhankelijk is van overheidsinstanties. Toch gaat zij ervan uit, gezien de milieu-implicaties, dat de initiatiefnemer bovengenoemde aspecten in het MER zal behandelen. De Commissie verwacht dat het bevoegde gezag

3 Op dit moment bestaan namelijk grote verschillen in reistijden van uit bijvoorbeeld Utrecht (directe verbinding) en Rotterdam (overstap).

4 Zie ook inspraakreacties 1 en 5, bijlage 4.

5 Zie ook inspraakreacties 1 en 2, bijlage 4.

de initiatiefnemer in deze zal helpen door het leveren van de bestaande informatie. In de startnotitie wordt op een aantal van bovengenoemde punten reeds ingegaan. In het MER kan dan worden volstaan met een verwijzing naar de startnotitie of met een onderbouwing van hetgeen in de startnotitie reeds naar voren is gebracht.

5.2 Referentiesituatie

Ter vergelijking dient te worden beschreven wat er zou gebeuren als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen. De zich dan voordoeende situatie ten aanzien van inrichting, gebruik en beheer, ook wel aangeduid als 'nul-alternatief', dient als referentie in het MER te worden opgenomen. De effecten van de autonome ontwikkeling maken ook deel uit van de referentiesituatie.

De referentiesituatie is weliswaar geen alternatief, waarmee het gestelde doel kan worden bereikt, maar kan, mede tegen de achtergrond van hetgeen in het MER naar voren zal komen over de milieu-implicaties van de voorgenomen activiteit en van de alternatieven, wel dege-lijk een rol spelen bij de besluitvorming.

In de startnotitie staat vermeld dat op de voorziene locatie gedeel-
telijk de bestemming 'woningbouw na het jaar 2000' rust en gedeelte-
lijk de bestemming 'geluidzone langs Rijksweg 11'.

Bij de vergelijking van de mogelijke alternatieven voor Archeon zul-
len de mogelijke milieugevolgen die optreden indien Archeon wordt ge-
realiseerd moeten worden vergeleken met mogelijke milieugevolgen die
optreden bij de realisatie van 1200 woningen op deze locatie.

Bij de beschrijving van de eventuele milieugevolgen die optreden bij
de realisatie van Archeon zal ook moeten worden ingegaan op de vraag
waar de voorziene woninguitbreiding nu zal moeten plaatsvinden en
welke gevolgen dit met zich meebrengt⁶.

Bij de bepaling van de milieugevolgen van het nul-alternatief, de
aanleg van 1200 woningen en een geluidzone langs de A11 op de plaats
van het Archeon, dient voor het berekenen van het aantal autover-
plaatsingen per woning per etmaal te worden uitgegaan van een wijk
die gunstig ligt ten opzicht van het station en derhalve een aantal
autoverplaatsingen heeft dat ligt onder het gemiddelde.

5.3 Alternatieven en varianten

De keuze van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven
en varianten moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd; de alter-
natieven dienen te zijn gerelateerd aan het doel van het voornemen en

⁶ Zie ook inspraakreacties 1 en 4, bijlage 4.

moeten wat betreft diepgang, detaillering en abstractieniveau vergelijkbaar worden beschreven en uitgewerkt.

Strikt genomen leent de voorgenomen activiteit zich slecht voor het formuleren van doelstellings- en locatie-alternatieven. Er kunnen echter wel binnen de gegeven begrenzing van de locatie varianten worden opgesteld ten aanzien van:

- de fasering van het voornemen;
- de inrichting van het terrein;
- gebruik en beheer.

Het is mogelijk bepaalde varianten of combinaties daarvan als alternatieven aan te merken. Tot de te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het voorkeursalternatief.

Locatie-aspecten

Locatie-aspecten hebben een beperkte betekenis bij de besluitvorming over de wijziging van een bestemmingsplan dat voorziet in de aanleg van een themapark. In het onderhavige geval is echter een locatie-afweging gemaakt, welke in de startnotitie is beschreven in hoofdstuk 6. Uit deze beschrijving komt naar voren welke ruimtelijke ordeningsaspecten een rol hebben gespeeld bij de locatie-keuze. In het kader van deze m.e.r. is het van belang om tevens aan te geven welke milieu-aspecten een rol hebben gespeeld bij de locatie-afweging⁷].

Relevante locatie-alternatieven kunnen binnen het terrein worden gezocht en hebben betrekking op de exacte begrenzing van het themapark als geheel, het ruimtebeslag en op de ligging en inpassing van bepaalde onderdelen. Hierbij speelt de voorgenomen fasering een belangrijke rol.

Inrichtingsaspecten

Uit de startnotitie wordt niet duidelijk in hoeverre de voorgestane fasering behalve om zo vroeg mogelijk inkomsten te ontvangen, is bedoeld om eventueel tegenvallende bezoekersaantallen of financiële tegenvallers op te kunnen vangen, dan wel dat het als doel heeft te laten zien met welke technieken bepaalde constructies en landschapsvormen tot stand zijn gebracht. Dit is wel van belang om te weten in verband met de beschikbare ruimte en het gebruik ervan en zal dus in het MER moeten worden verduidelijkt.

Ongeacht de doelstelling van de fasering kunnen onderdelen van het project, ook als de locatie ervan vaststaat, op uiteenlopende manieren worden gerealiseerd. Daarbij valt te denken aan varianten op het inrichtingsplan wat betreft:

- infrastructurele en cultuurtechnische maatregelen ten behoeve van wegen, ontsluiting van het terrein (op wegen, spoorwegstation, langzaamverkeerroute vanaf het station naar de ingang van het

⁷ Zie ook inspraakreactie 2, bijlage 4.

- park, de openbaar vervoerroute van het station naar het park en waterwegen), waterhuishouding, geluidwering en diverse voorzieningen;
- omvang en inrichting van de bodemgebruiksvormen (jacht, veeteelt, landbouw, delfstofwinning, wonen, grafplaatsen, verdediging, e.d., per historische reconstructie;
 - verhouding tussen bebouwd en onbebouwd oppervlak binnen het complex; materiaalkeuze en vormgeving van gebouwen en bouwwerken, padenstelsels, parkeerfaciliteiten;
 - begeleidende groenvoorzieningen zoals omvang, inrichting en uitvoering van landschapsaanleg met bossages, singels, waterpartijen en grasvelden;
 - mogelijkheden voor versterking van de natuurfunctie, met name in de extensief gebruikte delen van het gebied.

Gebruiks- en beheersaspecten

Als de inrichting eenmaal heeft plaatsgevonden, dan kunnen het gebruik en beheer op verschillende manieren worden geregeld. Gedacht kan worden aan:

- gebruik en beheer van groenvoorzieningen: mate en wijze van onkruidbestrijding, bemesting, aanplant, peilbeheersing, e.d.;
- beheer van aan te leggen waterpartijen en moeras; wijze van waterzuivering;
- wijze van verlichting van de gebouwen 's nachts;
- de systeemkeuze en de exploitatie van de verbindingen vanaf het NS-station naar de ingang van het park en naar het centrum van Alphen.

5.4 Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Het zogeheten meest milieuvriendelijke alternatief dient in ieder MER te worden beschreven. Het betreft een combinatie van die (reeds behandelde) aspecten (zie onder 5.3) die, binnen de randvoorwaarde dat het doel van het project kan worden gerealiseerd, aan de volgende uitgangspunten voldoet:

- bestaande waarden van natuur en landschap worden zoveel mogelijk ontzien;
- bodem en grondwater worden zo min mogelijk aangetast en/of belast met verontreinigende stoffen en/of gebiedsvreemde stoffen; inlaat van verontreinigd boezemwater wordt maximaal beperkt, bijvoorbeeld door de aanleg van een buffer met regenwater. Het toch in te laten boezemwater wordt volgens de startnotitie door een biologisch zuiverend proces behandeld.

verend moerassysteem geleid. In het kader van het meest milieuvriendelijk alternatief moet worden onderzocht wat de kwaliteitsverbetering bij verdere zuivering zal zijn. Uitgangspunt bij het meest milieuvriendelijk alternatief moet zijn een historisch verantwoorde waterkwaliteit, dat wil zeggen, een waterkwaliteit die een historisch verantwoorde landschapsreconstructie mogelijk maakt met de daarbij behorende water- en veenvegetaties. Dit is tevens het beste uitgangspunt voor het herstel van ecosystemen die in recente tijd door milieuverontreiniging verloren zijn gegaan;

- voorzover schade aan natuur en landschap onvermijdelijk is, worden elders extra voorzieningen getroffen voor de verhoging van natuurwaarden;
- optimale ontsluiting van het park per openbaar vervoer voor wat betreft de reistijd, kosten, comfort en informatie, alsmede opname van deze vervoerswijzen in het 'imago' van het park en gekoppeld aan een veel geringere optimalisatie op deze aspecten van de ontsluiting per auto;
- optimale ontsluiting voor langzaam verkeer, waarbij wordt uitgegaan van aansluiting op bestaande wandel-, fiets- en kanoroutes (bijvoorbeeld van het Groene Netwerk van de Provincie Zuid-Holland) en waarbij de bewegwijzering optimaal is;
- de opzet van een vervoersplan voor exploitatie, informatie en marketing van vervoerswijzen anders dan per auto;
- visuele hinder ten gevolge van de oprichting van een geluidbarrière dient zoveel mogelijk te worden tegengegaan;
- mogelijkheden tot natuurbouw worden zoveel mogelijk uitgebuit.

Zie in dit verband ook paragraaf 5.5 (nadere milieubescherpende maatregelen).

5.5 Nadere milieubescherpende maatregelen

In de alternatieven en varianten is het van belang om aan te geven welke maatregelen kunnen worden getroffen met betrekking tot:

- afvalverwijdering, zowel nat als droog;
- beperking van geluidoverlast;
- beperking van overlast als gevolg van de sterk toenemende verkeersintensiteit; beperken van het gebruik van de omringende woonwijken als parkeervoorziening;
- ontwikkeling van natuurtechnische milieubouw;
- bevorderen van het gebruik van het openbaar vervoer: Park en Ride systemen met shuttleservice e.d.

6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven*".

In het MER moet het besluit, waarvoor het MER wordt opgesteld, worden vermeld. In dit verband zal moeten worden aangegeven welke mate van detail bij de aanpassing van het bestemmingsplan via een art. 19 procedure zal worden gehanteerd.

Het MER moet de besluitvormingsprocedure omschrijven en aangeven welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel en informeel betrokken zijn.

In de startnotitie is reeds aangegeven op welke wijze het initiatief past binnen het kader van eerder genomen besluiten en beleidsvoornemens. In het MER dient echter eveneens te worden aangegeven welke eerder genomen besluiten en beleidsvoornemens randvoorwaarden of beperkingen (kunnen) opleggen aan de wijziging van het bestemmingsplan. Te denken valt aan:

- De relevante wetgeving terzake (Wet op de ruimtelijke ordening, Ontgrondingenwet, Hinderwet, Wet bodembescherming, e.d.);
- Documenten die randvoorwaarden stellen aan het te nemen besluit (Nationaal Milieubeleidsplan, NMP Plus, Nationaal Natuurbeleidsplan, Structuurschema Openluchtrecreatie, Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud, Vierde Nota Ruimtelijke Ordening, Vierde Nota Extra, Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer, Beleids- en Actieplan Recreatie en Toerisme van de provincie Zuid-Holland (BART), streekplan Zuid-Holland Oost, Nota Randstadgroenstructuur, Toeristisch Recreatief Structuurplan Alphen aan den Rijn, (herziene) Structuurschets Alphen aan den Rijn, e.d.).

Tenslotte zal moeten worden aangegeven welke andere besluiten later nog moeten worden genomen teneinde het project ten uitvoer te kunnen brengen (wijziging van provinciale of rijksplannen, vergunningverleningen e.d.).

7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU

Artikel 4 ij, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen".

De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de te verwachten (autonome) ontwikkelingen indien de voorgenomen activiteit niet wordt gerealiseerd (nul-situatie), dient als referentiekader voor de beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven (zie ook 5.2). Ook de directe omgeving van het gebied dient bij de beschrijving te worden betrokken indien en voorzover daarin veranderingen te verwachten zijn. Dit betekent dat het studiegebied voor de diverse aspecten verschillend van grootte kan zijn.

De basis van de beschrijvingen wordt gevormd door bestaande literatuur- en veldbeschrijvingen.

Het verdient aanbeveling om de beschrijving op te bouwen aan de hand van een aantal indicatoren voor milieu-omstandigheden en de veranderingen daarin. Aan de hand daarvan kan de toekomstige ontwikkeling van het milieu systematisch worden gevolgd. Hierbij valt met name te denken aan geluidbelasting, levensgemeenschappen, kwalitatieve en kwantitatieve aspecten van het grond- en oppervlaktewater, mate van samenhang respectievelijk versnippering.

Een gedetailleerde kaart van het studiegebied en een overzichtskaart van de omgeving zijn hierbij van belang.

De Commissie vraagt in het MER voor de volgende aspecten van het studiegebied de aandacht:

a. Abiotische kenmerken

- bodemgesteldheid, geomorfologie;
- geohydrologische gesteldheid; beschrijving van de grondwatersystemen met behulp van onder andere stromingspatronen, grondwatertrappen, en kwaliteit van het grondwater⁸;
- oppervlaktewater, kwantitatief en kwalitatief;
- geluidaspecten.

b. Biotische kenmerken

- vegetatie en fauna;
- ontwikkelingspotenties: de mogelijke vergroting van de natuurlijke rijkdom, uitgaande van de gesteldheid van de vegetatie, fauna en het abiotische milieu.

8 Zie ook inspraakreactie 5, bijlage 4.

c. Bodemgebruik

Een beschrijving van de huidige en van de in het bestemmingsplan aangegeven functies.

d. Landschap

- een beschrijving van visueel-ruimtelijke kenmerken, relaties daartussen;
- een beschrijving van de in het landschap aanwezige kenmerken die verband houden met het grondgebruik, zoals kavelpatroon, water, boombestand.

e. Cultuurhistorie

- historisch geografische structuren;
- beschrijving van eventueel aanwezige archeologisch waardevolle objecten.

f. Autonome ontwikkeling

Voor de beoordeling van de gevolgen van de realisering van het voornemen volgens de verschillende uit te werken alternatieven is niet alleen de bestaande toestand van het milieu van belang, maar ook de te verwachten ontwikkeling van dat milieu indien de activiteit niet zou worden ondernomen.

8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenoemen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven*".

8.1 Algemeen

De milieugevolgen zullen per alternatief verschillen. Zowel negatieve als positieve gevolgen moeten worden aangegeven. De nadruk dient te liggen op die effecten die nagenoeg of geheel onomkeerbaar zijn. Indien mogelijk moeten de gevolgen in hun onderlinge samenhang worden gepresenteerd. Gelet moet worden op eventuele cumulatieve effecten. Indien de effecten van de alternatieven van elkaar verschillen, zullen zij per alternatief moeten worden beschreven. Voorzover relevant zal een onderscheid moeten worden gemaakt naar de aanlegfase en de fase na het in gebruik nemen van (delen van) het park.

Tijdens de gebruiksfase zal, voor wat betreft de gevolgen voor het verkeer onderscheid moeten worden gemaakt tussen vier situaties:

- de huidige ontsluiting;
- de A11 is afgebouwd, de spoorverdubbeling nog niet;
- de spoorverdubbeling is in de dienstregeling opgenomen, de gehele A11 is nog niet open;
- zowel de spoorverdubbeling als de A11 zijn in gebruik.

De te verwachten effecten moeten steeds worden gerelateerd aan de bestaande en te verwachten ontwikkeling van het milieu.

In het MER zal moeten worden aangegeven welke methoden en modellen zijn gehanteerd bij het maken van de voorspellingen en in welke mate deze betrouwbaar zijn. In dit verband wijst de Commissie op de reeks Voorspellingsmethoden m.e.r. die in opdracht van de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is samengesteld.

8.2 Geomorfologie en bodem

- Beschrijving van de effecten als gevolg van veranderingen in de geomorfologische gesteldheid door bijvoorbeeld het aanbrengen van reliëf en gebiedsvreemde materialen.
- Beschrijving van het wegzakken in de venige ondergrond van op te brengen zand- en lösspakketten.
- Beschrijving van de veranderingen in bodemlagen en bodemopbouw (bijvoorbeeld ten gevolge van grondverzet), die kunnen leiden tot veranderingen in de waterhuishouding, bijvoorbeeld door het graven van watergangen.

8.3 (Geo)hydrologie

- Beschrijving van de veranderingen in het hydrologisch systeem, zowel wat betreft kwaliteit als kwantiteit, als gevolg van cultuur-technische maatregelen ten behoeve van aanleg en beheer (b.v. peilverlaging respectievelijk -verhoging van grond- en oppervlaktewater, de aanleg van filterende moerassen, de aanleg van een regenwaterreservoir).
- Optreden van verontreiniging door inlaat van boezemwater, e.d.

8.4 Natuur-ruimtelijke en cultuur-ruimtelijke aspecten

8.4.1 Algemeen

De tijdelijke en blijvende gevolgen van de inrichting en het beheer van het themapark voor de biotische, landschappelijke, cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarden moeten worden omschreven, onderscheiden naar hun oorzakelijke verband (geluid, licht, verkeersdrukke en andere rustverstoringen, verontreiniging van lucht, bodem en water, aantasting van de visueel-ruimtelijke karakteristiek, verstoring van de bodem e.d.).

In dit verband moet tevens aandacht worden gegeven aan ontwikkelingspotenties.

8.4.2 Vegetaties en levensgemeenschappen

- De invloed die realisering van het voornemen kan hebben op vegetatie en levensgemeenschappen (bijvoorbeeld het aantrekken van cultuurvolgers, het toenemen van de soortenrijkdom binnen het gebied, vergroting van de stads-ecologische infrastructuur).

8.4.3 Fauna

- De mogelijkheid dat ter plaatse of in de omgeving biotopen van vogels en/of andere diersoorten verloren gaan respectievelijk worden gevormd.

8.4.4 Landschappelijke en stedenbouwkundige waarden

- Beschrijving van de invloed van het voornemen, inclusief de bijbehorende infrastructurele voorzieningen, op de beeld- en belevingswaarde van de naaste en verdere omgeving. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan visuele effecten als gevolg van de geplande geluidwal, borden en route-aanduidingen op invalswegen, die de aandacht moeten vestigen op de aanwezigheid van het park.
- Te treffen voorzieningen die beogen een goede ruimtelijke relatie tot stand te brengen tussen het themapark en bijbehorende voorzieningen enerzijds en de stedelijke bebouwing en de polder anderzijds.

8.4.5. Cultuurhistorische waarden

- Beschrijving van de effecten op eventueel in de bodem aanwezige archeologische objecten.

8.5 Geluidaspecten

- Geluidhinder als gevolg van luidsprekers in het park, het gelijktijdige vertrek van auto's en bussen vanaf de parkeerplaats bij sluitingstijd, het houden van 'buitenconcerten' in het park.

8.6 Overige aspecten

- Effecten van mogelijke volgactiviteiten in de omgeving van het themapark en in het centrum van Alphen aan den Rijn⁹].
- Beschrijving van de mogelijke effecten op de vervoerswijze en verkeersafhandeling bij een (tijdelijk) uitblijven van de spoorverdubbeling respectievelijk de gevolgen voor bezoekers en omwonenden van een sterkere toename van het vervoer per spoor dan was voorzien¹⁰].
- Beschrijving van de mogelijke verkeerstoename op de toegangswegen naar Alphen aan den Rijn in het geval dat Rijksweg 11 (nog niet) geheel is gerealiseerd en/of gedeeltelijk zal worden gerealiseerd¹¹].

9 Zie ook inspraakreactie 2, bijlage 4.

10 Zie ook inspraakreactie 2, bijlage 4.

11 Zie ook inspraakreacties 1, 2, 3 en 4, bijlage 4.

9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven"*.

In het MER dient een vergelijking te worden gemaakt tussen de voorgenomen activiteit, de daarvoor uitgewerkte alternatieven en varianten, de bestaande toestand van het milieu en het nul-alternatief.

Een goede basis voor deze vergelijking kan zijn een tabel, waarin de milieugevolgen van de verschillende aspecten van de alternatieven worden gepresenteerd. Hier kan een benadering per aspect en per alternatief sterk verduidelijkend werken.

Andere aandachtspunten kunnen zijn:

- de mate waarin elke fase als eindfase kan dienen;
- een beschrijving van de mate waarin de initiatiefnemer bij elk van de alternatieven denkt zijn doelstelling te kunnen verwezenlijken;
- een beschouwing over de positieve en negatieve aspecten van ieder alternatief en de daarbij in het geding zijnde belangen;
- een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect. Hierbij dient een afweging van ongelijksoortige milieu-effecten te worden vermeden.

In het kader van de m.e.r. is de initiatiefnemer niet verplicht om in het MER kostenaspecten te betrekken. Een globale kostenvergelijking van de beschreven alternatieven zou wellicht toch kunnen worden opgenomen. Dit om meer duidelijkheid te verschaffen over de sociaal-economische en maatschappelijke aspecten, die bij de besluitvorming over dit plan een belangrijke rol spelen. Verder geeft dit inzicht in de haalbaarheid van de realisering van de verschillende fasen.

10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens"*.

In het MER moet worden aangegeven welke van de gevraagde informatie ontbreekt en waardoor dit wordt veroorzaakt. Ook de betekenis van deze leemten voor de besluitvorming moet worden aangegeven.

Daarnaast moeten worden vermeld:

- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens;
- gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden;
- andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en langere termijn.

Het bevoegd gezag dient te zijner tijd een evaluatieprogramma op te stellen teneinde de voorspelde effecten met de optredende effecten te kunnen vergelijken. Dit houdt rechtstreeks verband met de taak van het bevoegd gezag om de effecten op het milieu duurzaam te volgen en te kunnen voorzien in maatregelen voor eventuele bijsturing.

In het MER kan door de initiatiefnemer reeds een eerste aanzet worden gegeven voor dit evaluatieprogramma. Het is van belang de geconstateerde leemten in kennis en informatie hierin te betrekken.

De evaluatie kan worden gecombineerd met een programma van maatregelen voor controle en nazorg.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven"*.

De samenvatting dient de belangrijkste elementen van het MER te bevatten:

- motivering van het doel en het belang van het voornemen;
- keuze en motivering van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven en varianten, waaronder het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast;
- de besluitvorming waarvoor het MER dient en eerdere besluiten die beperkingen kunnen opleggen aan het voornemen;
- beschrijving van de uitgangssituatie van het milieu;
- een beknopte en zo objectief mogelijke beschrijving van de voorspelde effecten van het voornemen en de verschillende alternatieven;
- een vergelijkende beoordeling van de alternatieven tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor de inhoud van het milieu-effectrapport
Archeologisch themapark 'Archeon'
gemeente Alphen aan den Rijn

(Bijlage 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van de gemeente Alphen aan den Rijn met verzoek om advies

Gemeente Alphen aan den Rijn

<i>Secretarie</i>	
	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Kenmerk:	3 APR. 1990
Nr.:	907-90 ddB/Pres
Dossier:	202-415

Aan
de Commissie voor de milieu-
effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Uw kenmerk
Uw brief van
Ons kenmerk
Datum
Onderwerp

Nr. 030940;afd.AZ/SO
2 april 1990
Milieu-effectrapportage Archeon.

Geachte heren,

Door de Stichting Archeon te Alphen aan den Rijn is een startnotitie, als eerste stap tot het opstellen van een milieu-effectrapport in verband met de voorgenomen realisering van een archeologisch themapark in de polder Kerk en Zanen, bij ons ingediend.

Conform het bepaalde in artikel 411, lid 4, onder a, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne zullen wij in het huis-aan-huisblad "De Zuid-Holland Post" van 4 april 1990 en in de publicatiekast van het Stadskantoor de ontvangst van de startnotitie bekendmaken.

Wij verzoeken u ons te adviseren over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het bovengenoemde milieu-effectrapport.
Bijgevoegd treft u aan de startnotitie met een exemplaar van de aanbiedingsbrief van de initiatiefnemer en een afschrift van de publicatie.

Ten slotte zij nog vermeld dat wij de startnotitie en de aanbiedingsbrief ook hebben toegezonden aan de adviseurs zodat zij in de gelegenheid zijn gesteld om advies over de richtlijnen uit te brengen.

De naar aanleiding van de bovengenoemde publicatie ontvangen reacties zullen zo spoedig mogelijk aan u worden toegezonden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
De secretaris, De burgemeester,

G.A. de Graaff

M. Paats

Bijl. Ref. dB Typ. AA Coll.

Bij beantwoording datum en kenmerk vermelden
Castellumstraat 6 Telefoon (01720) 81911 Fax (01720) 73034 Telex 39962
Correspondentieadres: Postbus 13, 2400 AA Alphen aan den Rijn
Gemeentekas Alphen aan den Rijn: Gironummer 18888
Bankrelatie: Rabobank Alphen aan den Rijn, Rek.nr. 30.16.25.700

BIJLAGE 2

Tekst van de openbare bekendmaking

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
Datum:	3 APR. 1990
Dossier:	202

dd/8/Pres

STARTNOTITIE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE ARCHEOLOGISCH THEMAPARK

Burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn maken het volgende bekend.

Van de Stichting Archeon te Alphen aan den Rijn is op 27 maart 1990 ontvangen een startnotitie milieu-effectrapportage Archeon.

De indiening van de startnotitie is een eerste stap in de procedure die moet leiden tot het opstellen van een milieu-effectrapport in verband met de voorgenomen realisering van een archeologisch themapark met een oppervlakte van ongeveer 60 ha.

De voorgenomen activiteit is geprojecteerd in de polder Kerk en Zanen, grenzend aan de noordzijde aan het rondweggedeelte van rijksweg 11 ter hoogte van Alphen aan den Rijn.

Het milieu-effectrapport is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu zichtbaar te maken. Het milieu-effectrapport zal moeten dienen als onderbouwing voor de noodzakelijke planologische procedure ingevolge artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

In de genoemde startnotitie is aangegeven wat het plan voor de realisering van het archeologisch themapark in grote lijnen inhoudt. Naar aanleiding van de startnotitie moeten door het gemeentebestuur van Alphen aan den Rijn richtlijnen worden opgesteld. In deze richtlijnen wordt aangegeven wat het op te stellen milieu-effectrapport ten minste zal moeten inhouden.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 41n, lid 3, van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne stellen burgemeester en wethouders hierbij een ieder in de gelegenheid opmerkingen te maken over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

De startnotitie ligt daartoe met ingang van 5 april 1990 gedurende een maand ter inzage bij de afdeling algemene zaken en stadsontwikkeling (kamer 3.31) in het Stadskantoor.

Opmerkingen over het geven van richtlijnen moeten binnen de hiervoor gestelde termijn schriftelijk worden ingediend bij burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn, Postbus 13, 2400 AA Alphen aan den Rijn.

Degene die opmerkingen inzendt kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Er wordt voor de goede orde op gewezen dat in deze fase van de procedure slechts opmerkingen kunnen worden gemaakt over het geven van richtlijnen ten behoeve van het opstellen van het milieu-effectrapport. Bezwaren met betrekking tot de voorgenomen activiteit kunnen nu nog niet worden ingediend, de mogelijkheid daartoe bestaat te zijner tijd in het kader van de te volgen procedure op grond van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Alphen aan den Rijn 4 april 1990.

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
De burgemeester, M. Paats. De secretaris, G.A. de Graaff.

BIJLAGE 3

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige advies voor richtlijnen inzake de voorgenomen realisering van een archeologisch themapark in de polder Kerk en Zanen in de gemeente Alphen aan den Rijn heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr. J.T. de Smidt.

In de werkgroep heeft voorts zitting:

- drs. G.M.R.A. van Oort, wonende te Zeist;

conform artikel 77e, lid 4 van de Wabm hebben zitting:

- ing. A.G. Meijer, wonende te Emmen (adviseur)

- ing. P.M. Peeters, wonende te Haarlem (adviseur).

Ir. M.P.T.M. de Cleen treedt op als secretaris van de werkgroep.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	20-04-1990	H. Janssen	Alphen a/d Rijn	04-05-1990
2.	03-05-1990	J.N.B. Verwoerd	Alphen a/d Rijn	10-05-1990
3.	03-05-1990	Gemeente Hazerswoude	Hazerswoude- Rijndijk	10-05-1990
4.	09-05-1990	Gemeente Woubrugge	Woubrugge	11-05-1990
5.	25-04-1990	Regionale Inspecteur van de volksgezondheid voor de mi- lieuhygiëne in Zuid-Holland	Rijswijk	16-05-1990